

KURJER WARSZAWSKI

D. 17. Sierpnia. — Rok 1840.
Poniedziałek.

№ 216. Jutro, Ś. Agapit.
Uro: J. C. W. W. X. MARJI (Leuchten:)

Wzeszły Piątek w Kościele Ś. Alexandra odbyło się żałobne Nabożeństwo za Dobroczyńców Instytutu *Gluchoniemych*, w czasie którego celebrował JWJX. Prałat *Deher* Prezydentujący w Radzie nadzorczej instytutu. Po Mszy Śtej do obecnych czule przemówił z ambony WJX. *Falkowski* Założyciel b. Rektor, o odbierających dobrodziejstwach ze strony opiekuńczego Rządu i łaskawej Publiczności, oraz o obowiązku wdzięczności ze strony Instytutu. Przemowa zakończoną została przy użyciu mowy *migowej*, wystąpieniem Wychowawcom obowiązku codziennego zanoszenia modłów do Tronu NAJWYŻSZEGO za wszystkich tak żywych, jak zmarłych Dobrodzieiów, oraz odmówieniem z temiż modlitwy Pańskiej i Pozdrowienia anielskiego. Cały obrzęd zakończony został odśpiewaniem konduktu. Wczoraj w kościele XX. *Augustjanów* Amatorów i Artystów grali Mszą *J. Elsonera*, Ofertorium *Djabellego*, Flet solo. W kościele *Popaulińskim* graną była Msza *Hamla*. W kościele XX. *Dominikanów* w doroczny Odpust Ś. *Jacaka*, na wotynie graną była Msza *Rascka*, w czasie summy *Witaczka*. W kościele XX. *Piarów* wykonano Mszą *J. Krogulskiego* Nr 9, Modlitwę *J. Rosyniego*, Hymn *Fr. Lachnera*, i Finał z Ora: Słw: Św: *J. Hajdena*. W kościele XX. *Missjonarzy* wczoraj odbywało się solenne Nabożeństwo jako w dniu Ś. *Rochy*, Patrona od morowego powietrza i wszelkich chorób była. — Wzeszły Czwartek w Kościele parafjal: Ś. *Andrzeja* odbył się obrzęd zaślubin *J. Panny Marji Turowskiej* Artystki dram, z *J. P. Edwardem Stolpe* Nauczycielem muzyki w Instytucie *Alexandryńskim*, (Bratem Artysty dr.). — Dla Szkoły Dobroczyńności z puszek w *Saskim Ogrodzie* wpłynęło od d. 12 do 14go b. m. zł. 32 gr. 9. Dla tejże Szkoły złożono w Red: Kurjera zł. 5, od Ewy młodszej za bałamućstwo nocne, i wychodzenie wieczorami bez pozwolenia. — Wszędzie spotykane Damy używające onegdaj

i wczoraj przechadzek, odznaczały się piękniemi tuletami; widziano wiele sukien z *poaldeszewr*, *Mazagrano*, mory letniej, fularów centkowanych, jedwabiu nakrapianego lub w kwadraty. Takież były szaliki garnirowane czarną koronką. Wszystkie suknie teraz robią się wysoko w gorsie zapinane, ze stanem talję dobitnie wydającym, z rogówkami i półkoszami i z potrójnym wołaniem; niektóre zdobione bywają rzędami ogromnych guzików. Suknie do ubrania, mają rękawy średniej długości, to jest: za łokieć dochodzące; jest to *nowość*. Do równiej *nowości* należą *dawnym* fasonem robione wysokie grzebienie szyldekretowe, dziwerowane złotem i nasadzone kamieniami; skoro ustalili się ta *moda*, utalentowani *Feyzjerowie* nasi *PP. Kraciński, Sniechowski i Przybylski*, będą mieli pole do popisu, w rozwinięciu swoich pomysłów; a tymczasem loki wyrabiane przez drugiego, tak pod kapeluszem iako i na głowie bez ubrania, taką samą wigotłość mają jak niegdyś owe wstawiane *tressy*. Rękawiczki damskie zapinają się wzdłuż ręki na kilka drobnych guzików. Co do mężczyzn, najmodniejszem ozdobieniem zewnętrznem głowy, jest *kapelusz bez włosów*; moda ta powszechnie za granicą przyjęta, u nas rozkrzewia się bardzo powoli; najwierniejsi zwolennicy *nowości*, ciągną ją się z jej przyjęciem. — Nim nastąpi porządka w kraju naszym *kolej Żelazna*, wczoraj używano takowej *przejażdżki* w *minjaturze*; jest to rodzaj karuzeli w ogrodzie *Pani Rembaczewskiej* przy ulicy *Leszno*. Urządzenie z znacznym kosztem wykonane. Za wejście do ogrodu płaci się groszy 10, a za dodaniem 20 groszy można na 5 minut zaambonować obracającą się *przejażdżkę*; 36 osób obraca się od razu, (żaden wale tego nie dokaże). — Gdy otwarcie Instytutu leczenia *zimną wodą* na sposób *Grafenbergoski*, dla nieprzewidzianych *przeszkód* musi być odłożone do przyszłej wiosny;

znajdują się więc mieszkania meblowane do przedpędzenia *ostatnich dni lata i zwracajcie tak pięknej u nas Jesieni*, do wynajęcia w małej ilości *Wierzba* obok Królikarui; dla opatrzenia takowych i umówienia się o cenie, udać się trzeba tamże do Pana *Treutler* rządcy. — Onegdaj Wdowa właścicielka jednej z *possessji* przy ulicy Wielkiej, niewiadomo z jakiej przyczyny zmarła nagle; przeto ciało do decyzji Sądu w miejscu zabezpieczone zostało. — Wczoraj w Wielkim Teatrze po *Korsykance* przywołani, JPani *Halpert* i JPan *Werowski*. W *Hozmaitości* po *Stosownym Odwiecie* JP. *Panczykowski*; po *Ohracie* JPP. *Majewski* i *Bogusławski*; po *Ioku* JPana *Paulina Rywoli* po 2-kroć. Grany wczoraj pierwszy raz w Wielkim Teatrze *Polonez Statek Parowy*, kompozycji JP. *Józ: Stefaniego*, pozyskał zasłużone pochwały i wkrótce wyjdzie z Lit. g. s. f. j.

Anglja. — Na posiedzeniu izby niższej w d. 6 b. m. zażądał P. *Hume* aby przedstawiono Parlamentowi świeżo zawarty traktat pokojowy. Lord *Palmerston* odpowiedział, iż to może dopiero nastąpić po wymianie ratyfikacji, że Anglja nie starała się wspierać powstańców syryjskich, iż Rząd nie myśli lekceważyć przymierza z Francją, z którą do wojny nie przyjdzie, a przed którą *niczego nie taiono*. Dalej oświadczył Lord, że wskutek nowego traktatu Anglja uzyskała znaczny wpływ na wschodzie. — P. *Guizot* (*Gizo*) Poseł francuz: wyjechał 6go b. m. tylko na kilka dni do *Eu*. — Dzienniki angielskie bardzo ganią szalony krok Xcia Ludwika *Bonaparte* (patrz Francją).

Belgja. — Król udał się na krótki czas do *Londynu*. — Pisma zwracają na to uwagę, iż Rząd francuz: zaciąga ochotników w *Belgji*. — Hrabia *Werner Merode* rozstał się z tym światem.

Francja. — Korrespondent z *Boulogne* (*Buloń*) donosi pod dniem 6go b. m. Pośpiesznie doniesie o wypadku najdziwniejszym, którego widownią było nasze miasto. *Ludwik Napoleon jest aresztowany*. Chciał wykonać zamach, iaki już spróbował w *Sztrasburgu*; lecz skutek

był również niepomysłny. Z rana 6go usłyszano w mieście okrzyki: „Do broni!” Na ulicy spostrzeżłem młodego człowieka otoczonego przez 5 lub 6 *Generałów* i *Adjutantów*; był to *Ludwik Bonaparte*, za nim postępowała kompanja *grenadierów* z trójkolorowym sztandarem. Na *kas-kietach* *grenadjerskich* znajdował się numer 40. Cała ta gromada rozsypywała na ulicy pieniądze i odezwy. Wszyscy ludzie przechodzący zdziwili się tym widokiem. Tymczasem *gwardja* *narodowa* stanęła pod bronią. Oddział 42go pułku ruszył przeciw *pretendentowi*. *Zbiegowisko* zaczęło iść w rozsypankę, zafaszcza, że ludność nieokazywała *spółdziału*, a oddział pułku maszerował naprzód. Część *wichryczieli* rzuciła się na *gwardję* *narod:* i *wojsko* *linijowe*, które ich przywitały ogniem *karabinowym*. 9 lub 10 *rokoszan* legło trupem. *Ludwika Napoleona* i około *czech* z niego *świety* *aresztowano* w chwili, gdy płynąc chcieli schronić się na statek angielski, który ich przywiózł. *Statki* *śpiesznie* *wysłane* z *portu* *przebiegły* *inną* *drogę*. Zapewniają, że *aresztowano* na *poczcie* *świeżo* *przybyłego* *Pułkownika* i *innego* *Officera*. *Ludwika Napoleona* *przewieziono* do *zamku*. *Gwardję* *narod:* i *wojsko* *rozstawiono* nad *brzegiem*, dla *zapobieżenia* *dalszym* *zamachom*. *Złaził* *się* *iz* *Pretendent* *wylądował* *w* *nocy* *z* *5go* *b. m.* *w* *towarzystwie* *100* *osób* *ubranych* *w* *mundury* *generalskie*, *lub* *też* *żołnierskie* *z* *40go* *pułku*. *Rozruch* *zdziałyany* *w* *mieście* *powodował* *tylko* *zgromadzenie* *się* *gwardji* *narod:*. *Xiągę* *Ludwik* *wystrzelił* *z* *pistoletu* *do* *Kapitana*, *który* *go* *chciał* *aresztować*, *poczem* *wojsko* *dało* *ognia*. *P. Montholon* *został* *aresztowany* *na* *poczcie*. *Pretendent* *otrzymał* *lekką* *ranę*. *Proklamacje* *przez* *niego* *rozrzucone*, *są* *podpisane* *przez* *Pauła* *Montholon* *i* *Voisin* (*Wuzę*). *Spokojność* *jest* *w* *mieście* *przywróconą*. *Dziwią* *się* *powszechnie*, *jak* *można* *było* *wykonać* *tak* *niedorzeczny* *zamach*. — *Wojsko* *Xcia* *Ludwika* *wylądowało* *iuż* *z* *3ciej* *rano* (*6go* *b. m.*) *i* *przebiegło* *miasto* *z* *okrzykiem*: „*Niech* *żyje* *Cesarz!*” *Xiągę* *widząc* *swę* *zamysły* *zniweczono*,

cofnął się do brzegu. Gdy go wezwano do podania się, a nie chciał usłuchać, gwardja narodo-
wa dała ognia, wskutek czego ródź wioząca Pre-
tendenta przewróciła się; z wszech stron pośpie-
szono ratować tonących; Xcia Ludwika wydobyto
iż tonącego; prawie wszystkich pojmano. Statek
parowy, który przywiózł Xcia, otrzymał rozkaz
aby zawinął do portu; w przeciwnym razie za-
grożono zatopieniem przez artylerję. Statek z ko-
mory celnej doścignął Xięcia, który był błądy i
wycieńczony, tak, iż ledwo zdołał utrzymać się
na nogach; opierał się ciągle na rękach Officera
i młodego człowieka nieodstępnego towarzysza.
Tłumy wołały naprzemiennie: „Niech żyje Ce-
sarz! Niech żyje Król!” Na statku parowym
znaleziono 8nio-konny pojazd podróżny, dużo
pieniędzy i żywego orła. Liczba aresztowanych
dochodzi 52ch, między nimi są Panowie: *Mon-
tholon, Persigny* (Persyni) i inni. Wichrzyciele
składali się powiększej części z sług Xięcia prze-
branych po wojskowemu. Pretendent rozgłosił,
iż wieczorem wylądnie 8000 wojska. Na kilku
statkach miano istotnie aresztować wielu wojsko-
wych. Statek parowy angijski który przywiózł
wichrzycieli, nazywa się *City of Esenburgh*; ci wy-
ładowali przy *Wimereux* (Wimere) o pół mili pod
Buloń, obsadzwszy posterunek celny, zmusili U-
rzędników aby im towarzyszyli do miasta. Na
drodze stanęli dla pokrzepienia się napoiem. O
5tej godzinie przybył do koszar; tu odważny i wier-
ny powinności Kapitan zachęcał żołnierzy do atta-
kowania Pretendenta; *Ludwik Napoleon* wystrze-
lił do Kapitana kulą, ta chybiła i zraniła niebez-
piecznie grenadjera. Rokoszanie zgromadzili się
przy kolumnie wzniesionej na pamiątkę zamierzo-
nej wyprawy *Napoleona* do Anglii; tu umieścili
swoją sztandar i cesarskiego orła. Nad brzegiem
przy ściganiu rokoszana, 2ch z nich utraciło życie,
jeden utonął a 2go Pana *Laure* (For) Podinten-
denta ugodzono kulą; 2ch zostało ranionych, ie-
den jest cudzoziemcem, a Pułkownik *Voisin*
(Wuarę) otrzymał 2 kule w brzuch i pierś.
Ludwik Napoleon w swoich proklamacjach obie-
cnie wszystkim błogą pomyślność iak za czasów

Cesarstwa, a rozpisuje iż w nich kontrybucje,
zaciągi i t. d. Nie Xięć, lecz rośty, barczysty
człowiek z iego orszaku, strzelił pierwszy na woj-
sko linjoo. — Wszystkie dzienniki powstają prze-
ciw Pretendentowi *Bonapartemu*, i nazywają iego
zamach najniedorzeczniejszem dzieciństwem. —
— Teraźniejsze zaburzenia w *Buloń*, nie wy-
warły wpływu na giełdę paryzką. — P. *Teste* wy-
jechał 6go b. m. do *S. Amand*; Marszałek *Soult*
(Sult) ma otrzymać Ministerstwo wojny, a Jenerał
Cubieres (Kjubjer) Gubernatorstwo w Afryce. P.
Thiers iest nawet gotów odstąpić Marszałkowi
Prozesostwo Rady, a dla siebie zatrzymać tylko
Ministerstwo spraw zagranicz. — Rząd wysłał do
Niemiec Aientów celem zakupienia 20,000 koni
pociągowych. — Znacomici Dyplomacy wątpią,
aby przyszło do wojny. — 6go b. m. odbyła się in-
stallacja Arcy-Biskupa w *Paryżu*. — Monitor o-
głosił rapport Marszałka *Valée* (Wale): Arabo-
wie przypuścili słaby atak na *Miljanę*. *Abdel-
Kader* obozuje o milę od tego miasta. Zapewnia-
ją, iż zamysła zwołać wołowników zachodnich dla
utworzenia obozu nad *Abraq*. Emir przyznał się
do strat bardzo ważnych; liczbę zabitych z swojej
armji podaie do 2,260. Kaid *Nedrony*, Stryj
Emira, został zamordowany przez mieszkańców.
— 7go b. m. rano, wysłano z *Paryża* oddział gwar-
dji municypalnej do *Buloń*, celem przewiezienia
Xcia Ludwika do twierdzy *Ham*. Jego proces bę-
dzie rychło rozstrzygnięty dla uniknienia nie-
przyjemnych scen w czasie przywiezienia zwłok
Napoleona. — Pojmano 54ch Bonapartystów. —
Przez omyłkę aresztowano Pana *Perier* (Perje)
zamiast iego szwagra Pułkownika. — Król miał
otrzymać w *Eu* nader zaspokajającą depeszę z
Anglii. — Wszyscy dowódcy karlistowscy prze-
szli iż do Francji; w Hiszpanji został tylko Kano-
nik *Trystany*. — O sprawie wschodniej ucichło. —
Anglja miała udzielić zapewnienie, że wspólnie z
Francją skutecznie załatwienie sporów egipskich.
Hiszpanja. — 1go b. m. ogłoszono w *Madrycie*,
iż Królowa zamierzała z swoją córką odpy-
nąć do Francji, i że Xię *Wiktorji* temu prze-
szkodził.

Wiemcy. — N. CESARZOWA ross: wyjechała 8go b. m. z *Darmstadt* w towarzystwie swojej przyszłej Synowy. Rozstanie się dostojnej Narzeczonej z Jej rodziną sprawiało widok wzruszający, tacy zrosiły oczy wszystkich; Publiczność zgromadzona przed pałacem, głośnemi okrzykami i powiewaniem chustek wynurzała odjeżdżającej Xiężniczce najtkliwsze pożegnania. Dostojna Narzeczonea kilkakrotnie żegnała ulubiony dom i miasto rodzinne. — *Xłna Berry* i jej Małżonek *Inkezy Pali* przybyli 1go b. m. do wód *Warasdin*. — Królestwo *Prusy* udali się do *Erdmannsdorfu* w *Szląsku*.

Turcja. — Wszelkie zabiegi *Państwa francuz*: *Hrabiego Pontois* (Pawła) względem popierania misji *Sami Beja* spełzły na niczem. — *Dymisjonowanemu Chosrewowi Baszy* dano do wyboru, albo stać się przed sądem, albo pójść na wygnanie. *Chosrew* wybrał drugie. — Przed kilką dniami przyszło w *Stambule* do walki między pijanemi *Turkami* a *małżkami francuzkiemi*.

Rozmaitości. — Sławny *Kompozytor Felix Mendelsohn*, spodziewany jest w *Birminghamie* na uroczystość muzyczną, przygotowaną na przyszły *Wrzesień*. — Obliczono, że *spekulanci paryzcy* w skutek teraźniejszych *zawikłań dyplomatycznych*, utracili 15 milionów *fr.* — W *Marsylii* w zeszłym miesiącu umarła *Kucharka* przeżywszy lat 100 i dni 8; od 17go roku swego życia była *Kucharką*, zdrowie jej służyło ciągle; ostatnie kilka lat przepędziła w szpitalu *Siostr Miłosierdzia*, ale nie próżnowała i pomagała w *kuchni*; męła nie miała. *Przyczyną* jej zgonu było *przełknięcie*, gdy ujrzała psa *wściekłego*. — W *Londonie* niedawno *Chłopiec terminator szewczyk*, znalazł na ulicy 120 *gwineów* w *złocie* i ogłosił to w gazetach; znalazca oddał mu *połowę*, którą *chłopczyk* wsparł *ubogą Matkę*.

W wierszyku wczorajszym, w wierszu 10tym, zamiast *Przemysłami*, powinno być *Przemysłowi*, a po wierszu: „I oddał dobre dziecięcki,“ opuszczono wiersz następujący: „Roznoszą sakłapne kubeczki.“

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Kapel Jenerał z *Nowogeorgiewska*; *Storożenko* Je-

nerał z *Matłonką*, z *Chęcina*; *Rejss Jak*: *Bzie*: z *Głinoi*; *ka*; *Lemański Ludwik* *Dzie*: z *Rostkowa*.

• DONIESIENIA.

Dama mająca zamiar wyjechać do *PETERSBURGA*, życzy w towarzystwie udać się na koszt wspólny, albo też przyjętą jako dama do kompanji, albo też jako *Nauczycielka muzyki*, *śpiewu* i na *fortepianie*. *Wiadomość* w *hotelu Krako*: Nr 20 *stacji*, od go: tej do 4.

Podpisana przeięta prawdziwą wdzięcznością dla *P. Hirosz* przy ulicy *Królewskiej* pod Nr 1702 zamieszkałej, która przez zadziwiający sposób gruntownego i łatwego wykładania wyższej *Krawiecczyny* *Bauskiej* w przeciągu 154u lekcji asposobiła *moję Córkę* jak *najdokładniej* w tej sztuce, i podała jej przez to sposob być *użyteczną* i *subie* i w *potrzebie* *Towarzystwa*. Za co jej składam publicznie podziękowanie. *J. Olaszewska*, *Wdowa* po *Sekretarzu* *Koleg.*

DOBRA, położone o 6 mil od *Warszawy*, w dobrej *glebie* *ziemi*, z *obfitością* *Siana*, *robocizny*, *lasu*, *rybołóstwa*; są do *zadzierżawienia* pod *korzystnemi* *warunkami*. *Dowiedzieć* się można w *Hotelu Nadwiślańskim*, przy *ulicy Bedarskiej*, u *Właściciela*.

W *mieście fabrycznem* i *powiatowem* *Zgierz*, jest do *sprzedania* lub *wydzierżawienia* *BROWAR* z *potrzebnymi* *narzędziami* i *statkami*. Do tego należy nieco *łaki* i *zabudowania*. *Zyczący* sobie *tenże* *Browar* *wydzierżawić* lub *kupić*, może *dokładną* *wiadomość* *poznać* na *miejscu* u *Pani Cichockiej*, lub tu w *Warszawie* u *Rządcy* *Pałacu* *Saskiego*.

MECHANIK trudzący się *budowaniem* *Młocarni*, *Młynów* *wodnych*, wraz z *Poluzem* i *innymi* *potrzebnymi* *artykułami*, *Młynów* *wietrznych* z *tartakami*, *Olearni*, *Gorzelnii*, *Browarów*, *Sieczkarni*, *Młynków* do *czyszczenia* *zboża*, za *kórych* *pomocą* i *bez* *podsiiewania* *obciąż* się można; *opatrzone* *chlubnemi* *świadcetwami*, *poleca* się *względem* *Szanownych* *Obywateli* *tak* *Cesarstwa* *jako* *też* i *Królestwa* *ze* *swoją* *robotą*, za *której* *dobroć* w *praktycznem* *zastosowaniu* *zaręcza*. *Mieszka* *we* *wsi* *Gródka* *Gubernji* *Podlaskiej*, *Obwodzie* *Siedleckim*, *wiedaleko* *M. Sokołowa*. *Ignacy* *Manowski*.

Dziś *rano* *ciapka* *stopni* 42. *Wczoraj* w *południe* 18. **TEATR WIELKI.** *Jutro* *Precjoza*; *APani* *Chorzyńska* *przedstaw* *rolę* *Precjozy*.

Dziś *na* *scenale* *Maiewskiego* *przy* *ulicy* *Pednarskiej*. *Sałatanie*: *Ludyk* *fazerzo*; *Kaczka* *z* *rozi*; *Szałada*, *Polędwica*, *Ozór* *na* *szaró*, *Frykas*, *Kotlety*, *Kurczęta*, *Ryby*.